

ΠΡΟΣ
ΤΟ ΔΗΜΟ
Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
(Τμήμα Διοικητικό)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
(Περί Εκτελεσιμότητας απόφασης Ασφαλιστικών Μέτρων
Κατάσχεση εις χείρας τρίτου)

Της **Παναγιώτας Αποστολοπούλου** του Αποστόλου, Δικηγόρου Αθηνών (ΑΜ Δ.Σ.Α. 24183), κατοίκου Αιγάλεω Αττικής, οδός Αλ. Παπαναστασίου αριθμός 64.

ΘΕΜΑ: Η υποχρέωση του Ο.Τ.Α Δήμου να καταβάλλει το ½ του ποσού των μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου του (Δήμου) δυνάμει αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων) και η εκτελεσιμότητα της εν λόγω απόφασης.

Με αφορμή την κατωτέρω ιστορούμενη ένδικη διαφορά αφ' ενός μεν της αφ' ετέρου δε του και του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την επωνυμία «Δήμος», μου ανατέθηκε από το Δήμο να απαντήσω δια της παρούσης γνωμοδοτήσεως επί του ερωτήματος σχετικά με την **εκτελεσιμότητα της με αριθμό αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων)** και περί της υποχρεώσεως ή μη του Δήμου σε καταβολή του ½ του ποσού των μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου

του λόγω κατάσχεσης εις χείρας τρίτου δυνάμει της ως άνω δικαστικής απόφασεως. Επ' αυτού εκθέτω τα ακόλουθα:

A.- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΑΣΗ

1.- Η, κάτοικος Αττικής για τον εαυτό της ατομικά αλλά και με την ιδιότητα της ως ασκούσας προσωρινά την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων της, άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών σύμφωνα με τις διατάξεις περί διατροφών κατά του, πατέρα των τέκνων και εργαζόμενου του Δήμου, κατοίκου Αθηνών την από 27-05-2008 αγωγή της που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου και προσδιορίστηκε να συζητηθεί ενώπιον του ακροατηρίου στις 26-01-2009 και για τους σε αυτήν αναφερόμενους λόγους. Η ενάγουσα ζήτησε να της ανατεθεί αποκλειστικά η άσκηση της γονικής μέριμνας των ανωτέρω τέκνων της για τους λόγους που αναφέρει στην αγωγή και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να της καταβάλει διατροφή για λογαριασμό των παιδιών της το συνολικό ποσό των 2.062 ευρώ και για τα δύο τέκνα μηνιαίως για δύο χρόνια από την επίδοση της αγωγής και να κηρυχθεί η αγωγή προσωρινώς εκτελεστή. Νομική βάση της αγωγής της ήταν οι διατάξεις των άρθρων 666 παρ. 1, 667, 670, 671 παρ. 1-3 έως 676, 681B' και 681Γ' Κ.Πολ.Δ και 1510,1511, 1512, 1514, 1516 παρ. 2, 1485, 1486, 1488, 1493, 1496, 345, 346 Α.Κ. αναφορικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας και τη διατροφή των ανηλίκων τέκνων τους.

2.- Επί της ως άνω αγωγής της **εκδόθηκε απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών**, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, αναθέτει αποκλειστικά την άσκηση της γονικής μέριμνας των ανηλίκων τέκνων των διαδίκων στη μητέρα και υποχρεώνει τον εναγόμενο πατέρα να προκαταβάλει εντός των πέντε πρώτων ημερών κάθε μήνα στην ενάγουσα ως διατροφή για τα ως άνω ανήλικα τέκνα τους το ποσό των πεντακοσίων πενήντα ευρώ για κάθε τέκνο μηνιαίως για το χρονικό διάστημα δύο ετών από την επίδοση της αγωγής. Κηρύσσει δε την απόφαση ως προς την καταψηφιστική διάταξη περί διατροφής προσωρινώς εκτελεστή.

3.- Αναφορικά με τη χορήγηση της απαιτούμενης άδειας αναγκαστικής κατάσχεσης στα χέρια του Δήμου ως τρίτου του μισθού του υπαλλήλου του: Η μητέρα ως ασκούσα αποκλειστικά τη γονική μέριμνα και επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων, άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη διαδικασία των Ασφαλιστικών Μέτρων την από 26-03-2010 αίτηση της κατά του πατέρα και κατά του ΟΤΑ Δήμου. Με την αίτηση αυτή διατείνεται ότι κατά του πατέρα έχει απαίτηση από τη μη καταβολή της μηνιαίας διατροφής των ανηλίκων τέκνων τους, όπως επιδικάσθηκε με την απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τις διατάξεις περί διατροφής, η οποία κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή, ότι κατά του Δήμου κοινοποίησε αντίγραφο εξ απογράφου πρώτου εκτελεστού της πιο πάνω απόφασης με επιταγή προς πληρωμή της ως άνω επιδικασθείσας και οφειλομένης απαίτησης, ζητεί δε επικαλούμενη επείγουσα περίπτωση να της παρασχεθεί η άδεια να προβεί σε αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια του Δήμου ως τρίτου στο 1/2 των μηνιαίων αποδοχών που καταβάλλονται στον εργαζόμενο του - πατέρα με σκοπό την ικανοποίηση της επιδικασθείσας απαίτησης. Η νομική βάση της εν λόγω αιτήσεως της στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 2 του ν.δ. 31/1968, 95 του ν. 2162/1995 και 982 επ. ΚΠολΔ.

4.- Επί της ως άνω αιτήσεως εξεδόθη η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Ασφαλιστικών Μέτρων), η οποία δέχθηκε την αίτηση αυτή και χορήγησε στη μητέρα την απαιτούμενη άδεια αναγκαστικής κατάσχεσης στα χέρια του Δήμου ως τρίτου των μηνιαίων αποδοχών μέχρι του ημίσεως (1/2) του ποσού αυτών του πατέρα (καθ' ου η εκτέλεση) για όσα διαλαμβάνονται (εκτός από το κονδύλι των τόκων) στην κοινοποιηθείσα από 11-01-2010 επιταγή προς πληρωμή κάτωθι απογράφου πρώτου εκτελεστού της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Διατροφών).

B.- ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

5.- **ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ:** Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 982 ΚΠολΔ : «1. Μπορούν να κατασχεθούν: α) χρηματικές απαιτήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση κατά

τρίτων μη εξαρτώμενες από αντιπαροχή ή απαιτήσεις του κατά τρίτων για μεταβίβαση της κυριότητας κινητών μη εξαρτώμενη από αντιπαροχή, β) κινητά πράγματα του που βρίσκονται σε χέρια τρίτου. 2. Εξαιρούνται από την κατάσχεση, α)....β).....γ).....δ) απαιτήσεις μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών εκτός αν πρόκειται να ικανοποιηθεί απαίτηση για διατροφή που στηρίζεται στο νόμο ή σε διάταξη τελευταίας βούλησης ή για συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας, οπότε επιτρέπεται να γίνει κατάσχεση έως το μισό, αφού ληφθούν υπόψη τα ποσά που εισπράττει ο υπόχρεος, το μέγεθος των υποχρεώσεων που του δημιουργεί ο γάμος του για την αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών και ο αριθμός των δικαιούχων.»

6.- Με τη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 1 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 247) ορίζονται τα εξής: «Η κατάσχεση χρηματικής απαίτησης εις χείρας του Δημοσίου, ως τρίτου, γίνεται τηρουμένων και των λοιπών όρων και προϋποθέσεων οι οποίες προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, με κοινοποίηση του κατασχετήριου σωρευτικώς: α) στον υπουργό, ο οποίος είναι καθ' ύλην αρμόδιος εν σχέσει προς την αιτία οφειλής του Δημοσίου, β) στην αρμόδια για την πληρωμή της συγκεκριμένης οφειλής του Δημοσίου Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία ή στην οικεία χρηματική διαχείριση, γ) στην αρμόδια για τη συγκεκριμένη οφειλή του Δημοσίου Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου, δ) στις αρμόδιες για τη φορολογία τόσο του καθ' ου η κατάσχεση (δανειστή Δημοσίου), όσο και του κατάσχοντος, Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες».

7.- Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 53 του Ν.Δ. 496/1974 (ΦΕΚ 204^Α/1974) ορίζεται ότι: «1. Δια πάσαν κατάσχεσιν χρηματικής απαιτήσεως εις χείρας του νομικού προσώπου ως τρίτου, το κατασχετήριον ως και η αναγγελία επί εκχωρήσεως χρηματικής απαιτήσεως κατά του νομικού προσώπου κοινοποιούνται εις την αρμόδιαν δια την πληρωμήν υπηρεσίαν του ν.π. και εις το αρμόδιον δια την αναγνώρισιν της δαπάνης όργανον αυτού. Το κατασχετήριον κοινοποιείται εις το Δημόσιον Ταμείον εις ο υπάγεται φορολογικώς ο καθ' ου η κατάσχεσις και εις την αρμοδίαν δια την

εκκαθάριση και εντολήν πληρωμής της δαπάνης, Υπηρεσίαν εντός δέκα πέντε ημερών από της επιδόσεως του εις την αρμοδίαν δια την πληρωμήν Υπηρεσίαν. 2. Πάσα κατάσχεσις ή εκχώρησις δια την οποίαν δεν ετηρήθησαν αι ως άνω διατυπώσεις είναι άκυρος».

8.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ : Τα καθ' ών η αίτηση περί λήψεως ασφαλιστικού μέτρου επιδίκασης προσωρινής απαίτησης διάδικα μέρη **δεσμεύονται από το προσωρινό δεδικασμένο** που παράγουν οι αποφάσεις επί ασφαλιστικών μέτρων. Τούτο διότι όταν το δικαίωμα για πραγματοποίηση δαπάνης στηρίζεται σε απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ δικαιούχου και του δημοσίου ή Ο.Τ.Α. ή ν.π.δ.δ. η οποία δημιουργεί προσωρινό δεδικασμένο, το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά το γενόμενο υπ' αυτού έλεγχου **υποχρεούται σε θεώρηση του χρηματικού εντάλματος** που εκδίδεται υπέρ του αιτήσαντος το ασφαλιστικό μέτρο και **σε συμμόρφωση με την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων**, αφού και το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να συμμορφωθεί με αυτή, διότι δεν αποτελεί κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 17 π.δ. 774/1980 παρεμπιπτόντως αναφερόμενο ζήτημα κατά τον ασκούμενο υπό του Συνεδρίου έλεγχο ο έλεγχος της ορθότητας ή μη απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, δηλαδή η νομιμότητα ή μη της πιθανολογηθείσας αξίωσης του αιτήσαντος τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου. **Η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων αποτελεί γι' αυτό νόμιμο και πλήρες δικαιολογητικό με το οποίο αποδεικνύεται νόμιμη απαίτηση.** Αντίθετη εκδοχή θα είχε σαν αποτέλεσμα την **κατάλυση της ισχύος και του προσωρινού δεδικασμένου** της ως άνω απόφασης πολιτικού δικαστηρίου από άλλο δικαστήριο με συνέπεια την **κατάλυση του δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας** του αναφερομένου στην απόφαση προσώπου, που προστατεύεται από το άρθρο 20 του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α (Πρακτικά της 33^{ης} γενικής συνεδρίασης της Ολομ.Ελ.Συν. της 15^{ης} Οκτωβρίου 1997). Η σχετική κρίση περί καταβολής αποδοχών **εξοπλίζεται με το λεγόμενο προσωρινό δεδικασμένο.** Θεμέλιο της εφ' εξής αξίωσης του υπέρ ου τα ασφαλιστικά μέτρα δεν είναι η αρχική σύμβαση αλλά η ίδια η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, που διέταξε το ρυθμιστικό μέτρο.

9.- Η απόφαση όμως αυτή δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα ούτε σε αναίρεση (682 επ., 696 παρ. 3 και 577 παρ. 2, ΑΠ 786/1976).

10.- Εξάλλου η κατάσχεση στα χέρια του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ως τρίτων, ρυθμίζεται από το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.Δ 31/1968 "περί προστασίας της περιουσίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως", το οποίο ορίζει ρητά ότι "η κατάσχεση εις χείρας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ως τρίτων, δύναται να επιβληθεί μόνον κατόπιν αδείας του κατά τόπον αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου και υπό τας λοιπάς ισχύουσας εκάστοτε δια το Δημόσιον προϋποθέσεις". Η ρύθμιση αυτή αφενός εξάρτησε το επιτρεπτό της κατασχέσεως στα χέρια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ως τρίτων από προηγούμενη δικαστική άδεια και αφετέρου επέβαλε στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως την εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν την κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ως τρίτου. Αρμόδιο να χορηγήσει την άδεια είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο Ο.Τ.Α., το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Προϋπόθεση για να χορηγηθεί η άδεια είναι η πιθανολόγηση του υπαρκτού της οφειλής του ΟΤΑ, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της κατασχέσεως, η ύπαρξη τίτλου εκτελεστού και η προηγούμενη επίδοση επιταγής (Πελαγία Γέσιου Φαλτσή, Αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου ή άλλων ΝΠΔΔ με κατάσχεση στα χέρια τρίτου μετά το Σ/2001 και τον ΚΔιοικΔ με τις εκεί παραπομπές σε θεωρία και νομολογία, ΕλλΔνη 43 (2002 σελ. 1255 επ.). Ακόμη κατά το άρθρο 1 του Ν.3068/2002 "... το Δημόσιο οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν...".

11.- Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη του **άρθρου 95 παρ.5 του Συντάγματος** «*Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει...*». Κατά τη ρητή διάταξη του **άρθρου 1 του Ν.**

3068/2002 (ΦΕΚ Α' 274) «*Το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει*».

Γ. - ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

12- Από το συνδυασμό και την ερμηνεία όλων των ανωτέρω διατάξεων νόμων, δικαστικών αποφάσεων και θεωρητικών προσεγγίσεων, επάγομαι τα ακόλουθα :

(α) Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη διαδικασία των Ασφαλιστικών Μέτρων παράγει προσωρινό δεδικασμένο και ως εκ τούτου είναι απολύτως δεσμευτική τόσο για τη Διοίκηση, η οποία οφείλει να την εκτελέσει χωρίς καθυστέρηση, δοθέντος ότι η δικαστική αυτή απόφαση αποτελεί νόμιμο και πλήρες δικαιολογητικό της απαιτήσεως σε βάρος του Δήμου. Έτσι πρέπει να καταβάλει στη μητέρα, σε εκτέλεση και συμμόρφωση στην ως άνω απόφαση, το ½ του ποσού των μηνιαίων αποδοχών (μισθού) του υπαλλήλου του – πατέρα για όσα διαλαμβάνονται (εκτός από το κονδύλι των τόκων) στην κοινοποιηθείσα σ' αυτόν από 11-01-2010 επιταγή προς πληρωμή κάτωθι απογράφου πρώτου εκτελεστού της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Διατροφών)

(β) Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, προσήκει καταφατική απάντηση επί του τιθέμενου ερωτήματος εάν πρέπει να καταβληθεί το ½ επί του μισθού του εργαζομένου σύμφωνα με το διατακτικό της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη διαδικασία των Ασφαλιστικών Μέτρων και σύμφωνα με το από 29-12-2010 κατασχετήριο της μητέρας κατά του πατέρα εις

χείρας του τρίτου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Δήμου και εφ' όσον η ως άνω κατάσχεση έγινε τηρουμένων και των λοιπών όρων και προϋποθέσεων, οι οποίες ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία με κοινοποίηση του κατασχετηρίου σφραγιστικά σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 1 του ν. 2362/1995 και άρθρο 53 του ν.δ. 496/1974. Επί κατασχέσεως στα χέρια ΟΤΑ ως τρίτου (άρθρα 982 επ. ΚΠολΔ) πρέπει προκειμένου να είναι έγκυρη η κατάσχεση, να λάβουν χώρα οι επιδόσεις που αναφέρονται στο άρθρο 95 παρ. 1 Ν 2362/1995, άλλως δημιουργείται ακυρότητα της αναγκαστικής κατασχέσεως. Εν προκειμένω, απαιτούνται κοινοποιήσεις του κατασχετηρίου σφραγιστικά, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων του νόμου στον Υπουργό Οικονομικών, στην Ταμειακή Υπηρεσία του Δήμου, στις δύο αρμόδιες Δ.Ο.Υ και στην αρμόδια για τη συγκεκριμένη οφειλή του Δημοσίου Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου.

Αιγάλεω, 11 Μαρτίου 2011

Η Γνωμοδοτούσα Δικηγόρος